

Pr. Stephen Holley

Cateheze premaritale

Traducere din limba engleză de
Prof. dr. Călina Cogălniceanu

DOXOLOGIA
Iași, 2024

Cuprins

Introducere	7
Cum îmi aleg partenerul de viață?	11

Introducere

Apariția editorială de față reprezintă o colecție de texte pe subiecte legate de familie, pe care părintele Stephen Holley le-a consemnat în activitatea sa misionară din America. Deși au fost scrise în perioade și contexte diferite, cele trei texte publicate deja în Statele Unite ale Americii sunt un adevărat îndrumar pentru cei care doresc să se căsătorească.

Părintele dă sfatul cel bun pentru că are „cuvânt cu putere multă”. Crescut într-o familie destrămată, a avut parte, o perioadă de timp, doar de grija unui bunic, care-l ducea mai mult prin cârciumi și locuri rău famate. Apoi, a trecut prin trauma celei de-a doua căsătorii a tatălui, a trăit într-un mediu care l-a

determinat să se înroleze în armată și să aleagă un alt „iad” în locul „iadului” de acasă.

Bunul Dumnezeu, Părinte al făpturii singure și triste, i-a scos în cale un „înger” prin care a deslușit drumul către Domnul. „Îngerul”, adică preoteasa Patricia Maria, a fost și este până astăzi iubirea care l-a așteptat, l-a primit și l-a însoțit prin toți cei peste 50 de ani de căsătorie. Împreună au căutat calea către Domnul, au trecut prin tragedia pierderii singurului lor fiu, Jephthan, apoi, tot împreună, au gustat din bucuria descoperirii Bisericii Ortodoxe, de unde nu au mai plecat, odihnindu-și aici sufletele și așteptând reîntâlnirea cu dragul lor copil în Împărăția lui Dumnezeu. Cuvântul părintelui Stephen cucerește, pătrunde din minte direct în suflet și te îndeamnă să acționezi în direcția binelui.

Așadar, deși avem trei texte scrise separat, distingem unitatea mesajului, deoarece toate sunt pătrunse de același dor de a-i îndruma pe cei care doresc să împărtășească o viață

comună și să dobândească mântuirea, precum și de a-i ajuta pe cei care, într-un anumit moment al căsniciei, pot trece prin valuri tulburi. Și unii și alții au șansa ca, citind sfaturile părintelui Stephen, să urmeze calea cea bună și mântuitoare sau, în momentele de impas să regăsească calea și să meargă pe drumul cel bun, în pocăință și smerenie.

Pr. Radu Brînză,
Coordonatorul Departamentului Pro Vita
din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor

Cum îmi aleg partenerul de viață?

*Dumnezeu ne lasă pe noi să ne alegem
partenerii de viață, în funcție de modul
în care înțelegem, după multă rugăciune,
voia Lui pentru noi într-un astfel de moment.*

În zilele noastre, valorile culturale sunt denigrate. Cel rău este hotărât să aducă sub controlul său întreaga Împărăție a lui Dumnezeu. Nu trebuie să uităm că obiectivul lui este să fie asemenea lui Dumnezeu cel Preaînalt și nu se va opri până nu va fi învins pe deplin, în cele din urmă. Unul dintre instrumentele de distrugere pe care l-a folosit a fost răspândirea comunismului, după cel de-al Doilea Război Mondial. Un principiu major al comunismului a fost distrugerea familiei, elementul de bază al societății. Dacă ar fi putut,

comuniștii ar fi destrămat familia. Și-au propus să le ofere copiilor cu un singur părinte, mamă sau tată, o nouă identitate: Statul Comunist. Această înstrăinare de familie, de unitatea și valorile ei, dintre care cea mai importantă este credința ortodoxă, ar fi creat o generație de copii care și-ar fi vândut sufletul de dragul statului, deoarece statul le-a oferit o identitate și un scop în viață.

Îi mulțumim lui Dumnezeu că nu toate demersurile lor au fost încununuate de succes. Biserica, tradițiile și credința străveche, așa cum au fost păstrate de generațiile mai în vârstă, au fost transmise pe ascuns celor tineri, uneori cu riscul vieții, de această jertfă beneficiind o mare parte din generația actuală.

Totuși, lumea se schimbă repede. În locul frumosașelor cântări, din cadrul sărbătorilor liturgice și a muzicii clasice, undele sonore sunt inundate de muzică americană prin posturile de radio. Versurile melodiilor au intenția de a-i face pe tinerii noștri să creadă că

dragostea este un joc și că nu există reguli în cadrul lui. În plus, se sugerează că așa-numea „dragoste” este total senzuală și nu are nimic în comun cu spiritualitatea și inteligența celor în cauză. Pofta trupească este prezentată ca fiind iubire. Asaltați în fiecare zi cu astfel de idei, oamenii receptează mai greu învățătura Bisericii, care le spune că mesajul de la radio este conceput special pentru a-i duce la păcat și, în cele din urmă, la pierzare. Biserica intră în atenția tinerilor, în cel mai bun caz, câteva ore pe săptămână, pe când societatea îi captează aproape douăsprezece ore în fiecare zi.

Noi, oamenii, suntem creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. El ne oferă toate oportunitățile de a urma voința Sa, dar nu ne-o va impune niciodată. Dacă ar face aceasta, am înceta să fim creați după chipul și asemănarea Lui, am deveni niște roboți care răspund la apăsarea unui buton de pe un panou de control.

Voința liberă dăruită nouă de Dumnezeu este atât de mare, încât o putem folosi chiar împotriva Lui. Depinde la ce ne raportăm cu voința noastră liberă: la Domnul și poruncile Lui sau la lucrarea celui rău. Să observăm în pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr, din Evanghelia după Luca, capitolul 16, ce spune Domnul, prin Avraam, bogatului nemilostiv, mort și care se afla în iad, atunci când îi cere Domnului să-l trimită pe Lazăr la cei cinci frați ai săi, să-i avertizeze cu privire la locul în care se afla el. Dumnezeu îi spune foarte simplu și direct: „Au pe Moise și pe proroci; să asculte de ei” (Lc. 16, 29). Apoi, bogatul nemilostiv Îl mai roagă ceva pe Domnul, spunând: „Dacă cineva dintre morți se va duce la ei, se vor pocăi” (Lc. 16, 30). Răspunsul final este dat de cuvintele Domnului: „Dacă nu ascultă de Moise și de proroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva din morți” (Lc. 16, 31).

Încă un exemplu despre ce înseamnă buna sau greșita folosire a voinței libere se observă

în alt moment din slujirea Mântuitorului, când îl învie pe Lazăr (In 11). În loc să se îndrepte către Domnul, Cel care a făcut minunea învierii lui Lazăr, iudeii încercau și mai mult să-L omoare, astfel încât „Iisus nu mai umbla pe față printre iudei, ci a plecat de acolo într-un ținut aproape de pustie, într-o cetate numită Efraim și acolo a rămas cu ucenicii Săi (In 11, 54). Mai mult decât atât: „[...] s-au sfătuit arhierii ca și pe Lazăr să-l omoare” (In 12, 10).

Diavolul își schimbă metodele când nu-și atinge scopurile. În primele secole, creștinii au fost persecutați, însă tocmai în aceste condiții grele a înflorit Biserica. Sfinții mucenici sunt modelele unei adevărate dăruiri pentru credința primită, „odată pentru totdeauna” (Iuda 3). Ei erau pregătiți să moară pentru Hristos deoarece El a fost pregătit să moară pentru ei. Întrebându-i retoric pe romani: „Cine ne va despărți pe noi de iubirea lui Hristos?” (Rom. 8, 35), Sfântul Apostol Pavel enumeră multe dintre adversitățile cu care s-a confruntat

ca Apostol al Neamurilor și răspunde la această întrebare, citând din Psalmul 43, 24: „Precum este scris: «Pentru Tine suntem omorâți toată ziua, socotiți am fost ca niște oi de jungchiere»” (Rom. 8, 36).

Când diavolul a văzut că persecuția a determinat Biserica să înflorească, a intervenit și Statul a devenit „prieten al Bisericii”. Persecuțiile au luat sfârșit odată cu venirea la putere a împăratului Constantin cel Mare, care a declarat creștinismul religie oficială a Imperiului. Aceasta a fost percepută ca o experiență extraordinară pentru biserică, dar, în realitate, nu a fost chiar așa. După „secolul de aur”, al Părinților Capadocieni sau al primelor Sinoade Ecumenice, creștinismul a devenit o „modă” și mulți au umplut Bisericile pentru a fi botezați și inițiați în Sfintele Taine. Au apărut și acei creștini lipsiți de entuziasm, care doreau doar să fie în pas cu vremea. Acest nou peisaj nu a fost rău în esență, ci doar amestecat și pe placul vrăjmașului.

Când au apărut noi persecuții, majoritatea noilor creștini s-au lepădat de Hristos pentru a se închina la idoli. Când persecuțiile au luat sfârșit, ei au încercat să revină la credință și a urmat o mare controversă. Cei din „aripa dură” au spus că apostazia este „un păcat de neiertat”, moderații considerau că apostaziații pot fi alături de cei pocăiți, care pot primi pe patul de moarte rugăciunile de iertare și împărtășania. Cei foarte moderați le-au permis apostaziaților să reintre în Biserică după o perioadă de pocăință.

Trebuie să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru că perioada „împrietenirii” Statului cu Biserica a dat naștere mișcării monahale. În această perioadă, oameni precum Sfântul Antonie cel Mare, s-au retras în pustie pentru a-și intensifica viața duhovnicească.

Așadar, situația Bisericii, în general, a început să devină „căldicică” (Apoc. 3, 15-16). În vremea Sfântului Ioan Gură de Aur, era o mare dorință de îmbogățire și putere în

rândul clerului și în familia împăratului. Oamenii mureau de foame în Constantinopol, iar Sfântul Ioan predica vehement împotriva abundenței și a exagerărilor din partea clerului și a împăratului, spunând că aceștia ar trebui să-și dea bogățiile pentru a-i hrăni pe cei săraci, pentru a-i adăposti pe cei fără case și pentru a proteja văduvele și orfanii. Ca răspuns la aceste nedreptăți, Sfântul Ioan a fost exilat de mai multe ori de pe scaunul patriarhal de către împărat, ba au fost și atentate la viața sa, prin otrăviri și atacuri fizice, câteva fiind dirijate chiar de unii episcopi.

În Occident, situația ar putea fi rezumată la o convorbire dintre Sfântul Toma de Aquino și papa de la acea vreme. Papa îl conducea pe Sfântul Toma într-un tur al Vaticanului, când i-a spus, referindu-se la cuvintele Sfântului Apostol Petru din Faptele Apostolilor 3, 6: „Argint și aur nu am” (atunci când l-a vindecat pe cerșetorul șchiop de pe treptele Templului): „Biserica nu trebuie să mai spună: